

TOLSTOIN OPPI JA OKKULTINEN KOKEMUS

Pekka Ervastin esitelmä 28.10.1928

Madame Blavatsky sanoo eräässä kirjassaan, joka on miltei kokonaan omistettu Tolstoille ja Tolstoin elämäntavalle, että Leo Tolstoi on niitä harvoja valituista, jotka ovat osanneet yhdistää alemman ylempään, alemman minän ylempään minään, Kristukseen, ja jotka sen kautta ovat melkein kaikkietäviä. Totta on, että kun perehdytään Tolstoin oppeihin, kun syvennyttään hänen näkökantoihinsa, niinkuin olemme näissä esitelmissä täällä koettaneet tehdä, totta on, että silloin meidän täytyy tunnustaa, että Tolstoi on ajatellut kaikkia maailman asioita, elämän kaikkia ongelmoita ja ilmiöitä ja kaikki ratkaissut sillä yhtenäisellä filosofisella tavalla, joka on hänelle ominaista. Hän osaa kaikkia elämän ilmiöitä katsella määrättyltä moraaliselta näkökannalta, joka moraalinen näkökanta samalla on erittäin järkevä ja koska hän osaa kaikki kysymykset tämän näkökantansa valossa ratkaista, ratkaista järjelle käsitettävällä tavalla, niin me luonnollisesti joudumme siihen johtopäätökseen, että Tolstoi todella näki totuuden ja tiesi kaiken. Olemme taipuvaisia aivan alleviivaamaan Madame Blavatskyn sanoja. Tietysti asia niin onkin. Sitä ei voi kieltää, sillä meidän tulee muistaa, että Tolstoin moraalis-filosofinen näkökanta ei ole suorastaan hänen oma keksimänsä, vaan hän on vakuutettu siitä, että se on Jeesus Kristuksen moraalinen näkökanta ja hän on vakuutettu siitä, että hän oppinsa on Kristuksen oppia. Meidän ei tarvitse edes sitäkään epäillä, sillä kun me taas tutustumme Kristuksen oppiin semmoisena kuin se esiintyy evankeliumissa ja semmoisena kuin se tulee ilmi meidän omassa omassatunnossamme, sydämässämme ja järjessämme, niin me voimme hyvällä syyllä sanoa, että Tolstoi opettaa juuri sitä, mitä Kristuskin opettaa. Sillä koska kaikki elämän ja kuoleman kysymykset ovat tässä valossa ratkaistuina, niin me saatamme ainoastaan sitten lopuksi kysyä,

onko todella siis kaikki ratkaistuna tässä? Onko Tolstoi todella nähnyt totuutta kaikilta puolilta, onko hän tunkenut jokikisen elämän salaisuuden ytimeen, onko hän aivan tyhjentävästi ymmärtänyt ja nähnyt elämän ongelmat, vai onko mahdollista, että olisi joitakin kohtia tai joitakin puolia hänen elämän ymmärryksessään, jotka eivät ole täysin selvät edes hänelle? Tämmöisen kysymyksen olemme oikeutetut tekemään ja tulemme kohta näkemään mistä syystä. Madame Blavatsky tietysti ihaili Tolstoita sanomattomasti sen nojalla, että Tolstoi käsitti monta asiaa aito buddhalaisella tavalla. Mehän tiedämme, että Madame Blavatsky oli buddhalainen, vaikka tietysti ei missään eksoteerisessa merkityksessä, vaan esoteerisesti buddhalainen, joka merkitsee samaa kuin minkä muun suuren opettajan kannattaja tahansa. Buddhalaisena Madame Blavatsky näki selvästi, oli päässyt suoranaiseen kokemukseen siitä, että mitään personallista Jumalaa maailmankaikkeudessa ei ole. Personallista Jumalaa ei ole, missään absoluuttisessa merkityksessä. Personallisia jumal-olentoja ja kaikenlaisia jumalolentoja maailma on täynnä, mutta mitään semmoista lopullista, ehdottomasti, absoluuttisesti personallista Jumalaa ei ole. Siitä tiedämme, että kaikki kristityt ovat buddhalaisten vastakohtia, sillä kristitythän kaikki uskovat, että elämän lopullinen salaisuus on juuri tuo personallinen Jumala. Mehän puhumme esoteerisista ja eksoteerisista kristityistä, mutta kaikki buddhalaiset, olkootpa eksoteristeja tai esoteristeja, olivat ymmärtäneet, että elämän lopullinen salaisuus on se absoluuttinen elämä, joka ei ole persoonallinen ja jota Tolstoikin erikoisesti teroitti. Hän ei myöskään löydä mitään personallista Jumalaa. Se on hänestä suorastaan taikauskkoa, sillä hän sanoo juuri, että Jumala tulee ilmi meissä ihmisissä. Jumala on meissä ihmisissä ja se Jumala on rakkaus. Emme voi siitä mitään muuta tietää. Jos me sitä nimitämme Isäksi, niin emme voi sanoa, emme osaa määritellä Isää semmoiseksi ja semmoiseksi olennoiksi, vaan samalla tavalla kuin lapsi, joka ei ymmärrä isäänsä ja ei osaa

isäänsä analysoida, samalla tavalla me ihmiset emme osaa millään tavalla määrittellä Jumalaa, me ainoastaan voimme ymmärtää, että Jumala on rakkaus. Rakkaus on maailmankaikkeuden syvin salaisuus, mutta se rakkaus on tuleva ihmisen kautta. Ei se rakkaus muuten näy missään, jollei se tule ilmi ihmisen kautta rakkautena, sillä muuten me näemme elämän ainoastaan suurena järjestettynä kosmoksena. Me näemme lain vaikuttavan kaikkialla. Emme näe mitään personallista hellyyttä ja rakkautta missään, mutta me olemme juuri kutsutut ilmaisemaan Jumalaa rakkautena. Ihminen on siis ilmennyt Jumala, Jumalan Poika, niinkuin sanotaan. Jumala tulee ilmi ihmisen kautta rakkautena. Tämä on Tolstoin oppi ja se on aivan täysin buddhalainen, sillä eroituksella vaan, että buddhalaisuus ei tietenkään painosta tätä rakkautta. Buddhalainen ei puhu mistään rakkaudesta samalla tavalla kuin Tolstoi kristittyinä, sillä Kristushan erikoisesti teroitti tätä puolta rakkaudessa, ja toi ilmi rakkauden, Jumalan, Isän syvimpänä perusolemukseksi. Buddha pikemmin puhui järjestä ja sanoi, että ihminen siis voi ilmoittaa totuuden. Ihmisessä tulee elämän syvin salaisuus totuutena, järkenä ilmi. Mutta Kristuksen tavalla Tolstoi puhui rakkaudesta. Rakkaus on jotain semmoista, joka on aina ollut ja josta kaikki ne ovat saaneet tietää, jotka ovat elämän sisään päässeet. Sentähden Madame Blavatsky sisimmässään tunsi ja tiesi, että Tolstoi on todella myöskin esoteerisesti buddhalainen tässä Jumalan-käsityksessä. Tämän takia Madame Blavatsky erikoisesti piti Tolstoista. Sitten hän tietysti ihaili myöskin Tolstoin ankaria moraalisia vaatimuksia. Tolstoi käsitti kristinuskon sillä tavalla, että kristinusko on se uusi siveysoppi, jonka Jeesus Kristus on ilmoittanut. Madame Blavatsky usein viittaa itse vuorisaarnaan ja sanoo; miksi ette te, jotka olette kristityitä seuraa vuorisaarnaa. Muutenhan te ette ole mitään kristityitä. Sillä tavalla siis Tolstoi oli esoteerisesti sekä buddhalainen, että kristitty.

Mutta jotta me pääsisimme selvään käsitykseen siitä, jota ajan taakaa, jota tahtoisin esittää, luulen, että minun täytyy turvautua personallisiin muistelmiini. Asia tulee selvemmäksi, jos saan kuvata sitä henkilökohtaisesti, niinkuin ensimmäisessäkin esitelmässäni viittasin omiin kokemuksiini. Minun tekisi mieleni myöskin nyt viitata niihin, kun tahdon painostaa sitä puolta Tolstoin opissa, joka minun mielestäni on hieman vaillinainen tai hieman heikko.

Kun nuorena tutustuin ja perehdyin Tolstoin oppiin, Kristuksen oppiin, en käsittänyt sitä ulkonaisesti, siinä merkityksessä, että me seuraisimme Tolstoita eli Kristusta, jos teemme jotain määrättyjä tekoja tässä ulkonaisessa maailmassa, jos luovumme omaisuudestamme, jos rupeamme ruumiillista työtä tekemään, jos noudatamme sitä Kristuksen viidetä käskyä, jos toisin sanoen siis ulkonaisen elämämme järjestämme Tolstoin opin, Kristuksen käskyjen mukaisesti. Minä en käsittänyt tätä asiaa, täytyy lisätä, kauankaan näin, jos kohta se alussa tuntui luonnolliselta ratkaisulta, kun oli kysymys mitä pitää elämässä tehdä. Ne, jotka olivat tässä ensimmäisessä esitelmässä läsnä, ne muistavat, että minun nuoruudessani oli totuuden etsiminen kärjistynyt siihen kysymykseen, mitä pitää nyt tehdä tässä elämässä. Silloin kun Tolstoi antoi aivan määrättyjä osviittoja, muun muassa ruumiillisen treenauksen suhteen, niin oli luonnollista, että minä ensin ihastuin siihen, sillä vaikka olin lukenut teosofiaa, teosofista kirjallisuutta, niin ei niissä sanottu niin selvästi, mitä pitää tehdä kuin juuri mielestäni tässä Tolstoin opissa. Mutta kauan en voinut siihen pysähtyä, sillä minä tunsin selvästi, että elämä ei ollut siinä, että suoritin joitain tekoja tässä näkyväisessä maailmassa, vaan elämä oli siinä, mitä minä olin. Elämä oli siinä, mitä minä sisässäni elin, mitä sisässäni tunsin, tiesin, näin ja koin. Se oli elämä. Se oli minun elämäni. Mikä siis sisästä katsoen oli elämää minulle? Se oli, aivan niinkuin Tolstoi sanoi, se oli, että Isä, Jumala oli lähettänyt minut maailmaan todistamaan hänestä, tuomaan ilmi hänen totuutensa ja hänen

rakkautensa. Siinä oli minun elämäni elävänä ihmishenkenä, elävänä inhimillisenä olentona, ja minä tunsin, että oli jotakin aivan tilapäistä, että olin tajuisena olentona nyt tämmöisessä fyysisessä ruumiissa, joka teki määrätynlaisia liikkeitä ja joka suoritti määrätynlaisia tekoja tässä näkyväisessä maailmassa. Tämä oli jotain tilapäistä. Ei se voinut koskea itseäni ikuisena olentona. Ikuisesti tunsin olevani itse elämän poika, Jumalan poika, jonka Jumala on lähettänyt maailmaan todistamaan itsestään. Siis koska elämä sisäisesti oli sitä, että toisin ilmi jumalallisen totuuden ja toiselta puolen koska se totuus juuri siihen keskittyi, että rakastaisin ihmisiä, niin oli luonnollista, että kysyin, millä tavalla saatan ihmisiä parhaiten rakastaa ja auttaa. Tietysti ilmoittamalla heille totuuden. Mutta sitten kysyin: Mikä on sitten se totuus, jonka minun tulee ilmoittaa heille? Se on sisäinen elämä. Mutta millä tavalla sen heille ilmoitan? Silloin olin näkevinäni selvän ratkaisun, joka saattoi liittyä ihan Tolstoinkin suoranaisiin oppeihin. En tarvitse hetkeksikään ajatella omaa persoonallisuuttani, vaan pääasia on, että suoritan rakkauden töitä. Minä suoritan niitä aina lähimmässä ympäristössäni, aina siinä, mihin kohtalo minut kulloinkin heittää. Siinä koetan olla pieni ja huomaamaton, mutta olen täynnä rakkautta sydämessäni ja suoritan rakkauden töitä. Minulla oli silloin se erinomainen onni, että saatoin palvella maallista isääni, joka oli sairaana. Useampia vuosia sain sitä tehdä ja se oli erinomaisesti tyydyttävää, ja juuri sentähden, että hän oli kaikista lähin. Minusta oli hyvin hullua matkustaa esim. Afrikkaan palvelemaan neekereitä ja myöskin avain hullua lähteä johonkin sairaalaan tai toiseen kaupunkiin ja etsiä sieltä ihmisiä, joita olisin saanut palvella. Minusta oli luonnollista, että koska omassa kodissani oli ihminen, joka toivoi palveluksia, että juuri häntä palvelin. Se tyydytti omaatuntoani ja sain samalla paljon oppia. Mutta sitten sillä oli se puoli, joka näytti varjopuolelta, mutta joka itseasiassa oli kohtalon, karman viisaasti järjestämä, nimittäin, että minun isäni ei yhtään ymmärtänyt, että hänen

poikansa pitäisi antautua semmoisiin turhiin hommiin, antautua jonkinlaiseksi palvelijaksi ja kuka ties sitten mihin joutua ja miksi ihmeelliseksi otukseksi tulla, vaan hän tietysti kapinoi järjessään ja hengessään koko ajan ja aina keskusteli noin minun kanssani, selitti minulle, mitä minun pitäisi elämässä tehdä ja kysyi aina minulta kaikenlaisia asioita. Meillä oli sillä tavalla sangen kiintoisia keskusteluja sekä filosofisista kysymyksistä, että elämän jokapäiväisistä kysymyksistä. Minä en suinkaan päässyt vajoamaan minkäänlaiseen tunne-elämään, minkäänlaiseen varsinaiseen tunne-elämään, että minä unohtaisin itseni kokonaan ja ainoastaan suorittaisin rakkauden töitä ja en välittäisi mitään muusta elämästä. Minä en semmoiseen saanut vaipua, vaikka kyllä joskus ajattelin vähän kapinoivasti itse, mitä varten minä en saa olla täysin onnellinen. Minun täydellinen ja suurin onneni olisi, että saisin panna kaikki ajatukseni syrjään ja sitten lähteä isääni palveltuani toisia palvelemaan. Minulla oli tuollaisia hetkiä, mutta sitten taas keskustelut isäni kanssa saivat minut huomaamaan, ettei se elämä tässä nykyisessä yhteiskunnassa semmoista ole. Kyllä täällä täytyy kovasti ajatella ja pinnistää järkeään. Silloin minusta tuntui, että jos aivan tämmöistä tietä tahdon jatkaa elämäni kuitenkin, niin että siihen tulee enemmän sisältöä, enemmän auttamisen mahdollisuutta, silloin minun täytyy järjestää niin, että tulen jonkunlaiseksi apostoliksi, jos niin voisin sanoa. Silloin tahtoisin tulla apostoliksi, joka kulkee ympäri sauva kädessä ja neuvoo ihmisiä aina totuuteen ja rakkauteen. Minä kerron heille, minä kuljen talosta taloon, kylästä kylään ja kaupungista kaupunkiin ja kerron heille, mikä on totuus. Se olisi apostolin elämää. Niinhän Jeesuksellakin on ollut apostoleja ja niinhän kaikilla suurilla uskonnon perustajilla on ollut apostoleja, jotka lähtevät ulos maailmaan ihmisiä opettamaan. Minä ajattelin, että tuohan olisi itseasiassa ihmeellisintä ja suurinta elämässä. Silloin minä kysyin itseltäni, mitä minä sitten ihmisille opetan? Tietysti rakkautta. Tietysti sanoissani opetan rakkautta, jota koetan opetella teoissani.

Sanoissa opetan siis rakkautta ja toisin sanoen siis sanoissa opetan Kristuksen käskyjä, sillä ne ovat rakkauden ilmaisuja. Niitä minä siis käyn ympäri opettamassa. Kutsun ihmisiä hyvyyteen ja rakkauden tekoihin. Tuo saattoi hyvin viehättää mielikuvitustani, mutta samalla vähän epäilin. Olikohan semmoinen mahdollista meidän aikanamme. Meidän aikamme ei ollut enää samanlainen kuin Jeesuksen aika ja Buddhan aika. Meidän yhteiskuntamme oli toisella tavalla järjestetty. Meillä oli kaikenlaisia kulkuneuvoja, joita ei ollut silloin, junia, höyrylaivoja. Saatoimme liikkua maasta maahan ja mitä ihmiset sanoisivat tuollaisesta vaeltavasta kerjäläismunkista. Minä rupesin hieman hengessäni epäilemään sitäkin puolta asiasta, mutta siitä kai en olisi paljon välittänyt, ellen olisi muuten tehnyt jonkunlaisia huomioita elämässä. Tein esim. aivan lähimpien suhteen sen havainnon, että he eivät lainkaan voineet ymmärtää. Niin hyviä ihmisiä kuin he muuten olivat, tietysti aivan erinomaisen hyviä ja herttaisia, he eivät voineet ymmärtää esim. Kristuksen oppia. Minun isäni mielestä neljä käsky: älä ole pahaa vastaan – oli suorastaan aivan järjetön. Kuinka on mahdollista, että Kristus, joka oli viisas ihminen saattoi sellaista puhua? Jos puhui kenen kanssa hyvänsä silloin 90-luvulla, niin kaikki joutuivat jokseenkin ymmälle. Eivät he tahtoneet mitään semmoista kuulla. Milloin ja missä on Kristus sellaista sanonut? Vuorisaarnassa, Matteuksen evankeliumissa. – Ja vaikka luettiin ääneen, niin eivät he kuitenkaan sitä voineet ymmärtää. Jeesus on varmaan tarkoittanut jotain aivan toista. Tuo, että älä koskaan suutu, sehän on aivan epäkäytännöllinen neuvo. Mitä siitä tulee, jos ei ole koskaan mitään suuttumusta. Sehän on aivan hullua, jos antaisi kaiken tapahtua. Ei kukaan ihminen sitä ymmärrä. Ei kukaan ihminen semmoista jaksakaan edes kuullakkaan. Ne ovat niitä Tolstoin fantasioja. Ei minun nuoruudessani ihmiset ottaneet sellaista huomioon.

Sitten tein vielä toisen huomion. Tolstoihan puhui ruumiillisesta työstä ja niiden asiain siunauksesta, ruumiillisen

työn siunauksesta, köyhyyden välttämättömyydestä. Tolstoi sanoi, että rikkaus vie aina kaikenlaiseen pahaan. Minä koetin pitää silmäni auki nähdäkseni, miten asiat olivat. Silloin tutkin, niin paljon kuin se oli minulle mahdollista, niitä köyhiä ihmisiä, jotka aina saivat taistella leivän puolesta, ihan leipäkannikan puolesta. Minä tein silloin sangen hämmästyttävän huomion. He eivät ole ollenkaan noita ihania ihmisiä. He eivät ole ollenkaan sen parempia kuin toisetkaan. Päinvastoin, semmoinen ihminen, joka tuli helpommin toimeen elämässään, oli mielestäni sangen kiltti, oikein hyvä ihminen, kun taas semmoinen, joka oli ainaisessa vaikeudessa, oli katkeroitunut ja tullut kateellisiksi, ahneeksi ja pikkumaiseksi. Minä ihmettelin, kun ei tuo ruumiillinen työ jalosta. Eikö se pidäkkään ihmisiä hyvinä ja puhtaina? Mitenkä tämä on? Kaikki, jotka minä tunsin noin omassa piirissäni, kaikki ihmiset, jotka kuuluivat n.s. yläluokkaan, eihän he olleet mitään niin erikoisesti rikkaita, eihän täällä Suomessa ole niin mahdottoman rikkaita, mutta ne n.s. sivistyneet, joita tunsin, ne olivat erinomaisen herttaisia ja hyviä ihmisiä, auttavaisia, ja ei heillä ollut mitään himoja ja haluja missään pahassa merkityksessä. He elivät kauniisti, rauhallisesti ja siveellisesti, tosin he eivät ymmärtäneet Kristuksen oppia. Eivät he Tolstoin fantasioja hyväksyneet. Teosofiasta ei heidän kanssaan kannattanut lainkaan puhua. Mutta muuten he olivat oikein siivoja ihmisiä minun mielestäni. Minä jouduin semmoisen kysymyksen eteen, että miten tämä oikeastaan on? Minulla oli eräs köyhä ihminen tuttavana, joka oli erinomainen totuuden etsijä ja joka tunsii Tolstoin opin ja Kristuksen opin. Hän oli elänyt aina köyhänä. Hän oli kyllä vähän katkera, mutta ei se ollut niin vaarallinen piirre hänen olemuksessaan, sillä hän oli muuten siksi älykäs. Mutta hänellä oli aivan toisenlainen vaikeus. Hänellä oli aina pienestä saakka ollut kauhea sukuvietti, joka ei antanut hänellä mitään rauhaa ja jota hän ei millään tavalla saanut tyydyttää, niin että se hänen sydäntään ja omaatuntoaan lohduttaisi. Ei hän ollut löytänyt ketään, josta hän olisi pitänyt.

Vaikka hän olisi löytänytkin, niin eihän hän voinut mennä naimisiinkaan, kun hän oli niin köyhä. Siis, ajattelin itseni, tuossa on selvä todistus siitä, että köyhyys voi olla ankara kirous ja että sen sijaan, että köyhyys auttaisi meitä pois himoista ja paheista, se päinvastoin voi vaikeuttaa. Taas mitä minä tunsin toisia yläluokkalaisia, niin ei heillä ollut mitään samanlaisia vaikeuksia. He olivat aina voineet tyydyttää ruumiillisia tarpeitaan pukeutumalla, syömällä ja nukkumalla hyvin. Tämä kaikki teki, ettei heidän tarvinnut ollenkaan kohdistaa huomiotaan sukuviettiinsä ja se ei nostanut päätään muuta kuin sairaalloisissa tapauksissa. Se ei pyrkinyt millään tavalla häiritsemään siitä syystä, että ihminen sai tyydyttää tuollaisia muita pieniä, vaarattomampia himoja, niin sanoakseni. Minusta tuntui, että nuo kaikki himot ja synnit ovat suuria ongelmia, jotka eivät ole niin helposti ratkaistu edes sille, joka tahtoisi totuuteen tulla ja kaikesta pahasta vapautua, niinkuin se ystävä, josta juuri mainitsin.

Ja sitten kolmas hyvin tärkeä huomio yleensä ihmisten suhteen sekä nuorien, että vanhojen, sekä ylä- että alaluokkalaisten, oli, että jokainen tahtoi jotain viehätystä elämässä. Niin tietysti, senhän minä ymmärsin myöskin. Sehän oli minun omaakin elämän viehätystäni, että olin etsinyt totuutta ja pyrkinyt Jumalan tuntoon. Minullahan ei ollut mitään muuta elämän viehätystä. Minä tunsin, ettei mikään voi antaa minulle rauhaa ennenkuin löydän totuuden ja Jumalan. Silloin elämäni vasta saa viehätysten. Mutta huomasin, että elämällä on paljon toisenkinlaisia viehätystä. Tämä on tietysti, siitähän Tolstoikin puhuu, tämä on niin tavallinen tosiasia, että elämällä on kaikenlaisia viehätystä ja että eri ihmiset viehättyvät eri asioista elämässä. Useimmat ihmiset eivät välitäkään mistään syvemmästä ja korkeammasta totuudesta. Heidän elämän viehätystensä on muualla. Tietysti he voivat etsiä totuutta, mutta se jää tuollaiseksi toissijaiseksi asiaksi, älyn asiaksi. Pääasia heille on heidän elämän uskonsa, joka on siinä, että he saavat sitä

mikä heitä viehättää elämässä. Siis huomasi, että useimmat ihmiset eivät välitä totuudesta. Useimmat ihmiset eivät välitä siitä, että he ovat Jumalan poikia, jotka Jumala on lähettänyt maailmaan todistamaan ijankaikkista elämää, totuutta tuomaan ilmi ja rakkautta. Useimmat ihmiset eivät tämmöistä voi ajatella. Minä kysyin silloin: Ehkä tämä siis on jotain liian suurta? Minun täytyi myöntää, että se lienee liian suurta, koska historiasta tiedämme, että ainoastaan jotkut suuret ihmiset, joku Jeesus Kristus, joku Buddha, joku Zarathustra, on jaksanut elää semmoista elämää ja löytää siitä viehätystä. Se on niin korkeata, että ihmiset kaikki eivät läheskään sitä kaipaa. Silloin kun jouduin tähän johtopäätökseen, että useimmat ihmiset eivät kaipaa tätä totuutta, he eivät osaa ottaa sitä vastaan, niin että siitä olisi heille hyötyä, niin minä kysyin: Mitä sitten ihmiset kaipaavat? – Kuinka on jumalallinen elämä järjestetty? Jos ainoastaan jotkut suuret profeetat ja apostolit voivat tietää totuuden, jos ainoastaan jotkut harvat tietäjät pääsevät Jumalan tuntoon ja sanotaan, että se totuus, se Jumalan tunto on ijankaikkinen elämä, niin ainoastaan hyvin harva ihminen voi päästä ijankaikkiseen elämään, joku silloin tällöin historian kuluessa. Minun täytyi kysyä: Mihinkä sitten muut ihmiset joutuvat? Mikä on sitten ihmisten kohtalo yleensä? Jos ainoastaan yksi tai kaksi vuosisadassa pääsee totuuden tietoon, niin mihin ne tuhannet ja miljoonat joutuvat, jotka eivät jaksakaan sitä saavuttaa?

Tietysti silloin tiesin, että Buddha ja yleensä ikuinen viisaus on opettanut, että ihminen on jälleensyntyvä olento ja jos ihminen on jälleensyntyvä olento, jos hänen sisin henkensä pukeutuu uudestaan muotoihin, silloinhan ei kukaan ole kadotettu. Silloinhan ihminen on tilaisuudessa yrittämään uudestaan, tahtoisiko hän totuutta. Tämän minä tiesin ja ymmärsin aivan selvästi, mutta samalla silloin muistin, että Tolstoi ei tahtonut puhua mitään tällaisista asioista. Hän saattoi kyllä itsekkin viitata siihen, että jälleensyntyminen on kyllä hyvä ajatus, mutta turha on siinä viivähtää. Ihminen ei voi tietää mitään muuta kuin

näkyväisestä, nykyisestä elämästä ja sentähden ei meidän tarvitse vaivata päätämme sellaisilla ajatuksilla, että miten meidän käy kuoleman jälkeen. Tolstoi lykkäsi luotaan kaikki kysymykset kuoleman jälkeisestä elämästä, koko kysymyksen ihmisen tulevasta kohtalosta jälleensyntymisen kautta tai muuten. Hän ei tahtonut siitä kuulla puhuttavan. Mutta minusta taas tuntui, että jos minä en ajatustani lohduta millään tavalla, niin minä jään hyvin suureen tuskaan siitä, miten ihmisten käy. Tunsin, niinkuin Madame Blavatsky sanoo "Hiljaisuuden Äänessä", että mitä iloa minulla on siitä, että minä olen saavuttanut totuuden, että minä tunnen Jumalan ja elän ikuista elämää, kun minä näen, että miljoonat minun ympärilläni eivät elä ikuisessa elämässä. Mitä minä siellä yksin teen? Siihen ikuiseen elämään minun pitäisi juuri saada heidätkin. Ikuinen elämä ikuisessa yksinäisyydessä ei ole mitään. Tämä on tietysti liioiteltua, sillä minähän tiesin, että ikuisessa elämässä oli toisia muitakin. Mutta koska nämä näkyväiset ihmiset ympärilläni eivät ikuisesta elämästä välittäneet, niin minä kärsin tuskaa heidän kohtalostaan ja minä sanoin itselleni: Minun täytyy saada selvää siitä, onko elämässä todella varattu jotakin niille ihmisille, jotka eivät jaksaa saavuttaa totuuden tietoa, onko jälleensyntymistä esimerkiksi? Enhän minä voi tyytyä siihen, sanoin itselleni, että mahdollisesti on niin, vaan minä tahdon tietää, onko niin, sillä muuten en pääse rauhaan veljieni suhteen.

Silloin ajattelin näin: Jos ihminen on jälleensyntyvä olento, jos ihmisessä on jotakin, joka voi syntyä jälleen, silloin täytyy olla, niinkuin buddhalaisetkin esim. sanovat, skandhoja, joitakin näkymättömiä olemuspuolia, objektiivisesti näkymättömiä puolia ihmisessä, jotka jäävät elämään hänestä ja jotka keräytyvät uudestaan, kun tapahtuu jälleensyntyminen. Täytyy, sanoin itselleni, täytyy toisin sanoen olla henkimaailma. Sillä jos ei ole mitään henkistä todellisuutta, niin eihän ihminen voi syntyä jälleen. Täytyy olla henkimaailma. Muistan miten minua silloin aivan sydäimestä viils, kun luin Tolstoin näytelmän "Valistuksen

hedelmät.“ Se oli näytelmäkappale, jossa hän teki pilaa spiritismistä ja spiritistisistä ilmiöistä. Se oli nerokkaasti kirjoitettu ja nautin kauheasti, kun luin sen näytelmän, sillä Tolstoi hyvin vitsikkäällä tavalla paljasti miten kovasti lapsellisia, naurettavia ja tyhmiä ovat ihmiset, jotka harrastavat tällaisia ilmiöitä, miten heitä petkutetaan ja kuinka se kaikki on erinomaisen läpikuultavaa humbuugia. Minä tietysti ymmärsin, että spiritistisellä alalla saattoi olla kovasti paljon petkutusta ja erehdystä, mutta se äänilaji, jossa Tolstoi oli kirjoittanut tuon näytelmän, se äänilaji tympäisi minua. Ihmiset, jotka tätä spiritismiä puuhasivat, he olivat semmoisia ihmisiä, jotka tahtoivat tietää, onko olemassa mitään kuoleman jälkeen. He olivat etsiviä sieluja ja tahtoivat kouriintuntuvia todistuksia kuoleman jälkeisestä elämästä. He olivat voineet kadottaa jonkun omaisensa, jonkun rakkaansa, ja he tahtoivat tietää, jos joku heistä on vielä jälellä. Minä ymmärsin heitä varsin hyvin ja minusta oli surkeata, että heistä tehtiin pilaa. Se äänilaji Tolstoin kirjassa loukkasi minua. Sitten tietysti minulle selvisi, että tässä oli Tolstoin heikko kohta. Hänen heikko kohtansa ei ollut filosofisissa näkökannoissa ja moraalisisissa asioissa, vaan hänen heikko kohtansa oli tieteessä. Hän ei ollut tiedemies, hän ei tietänyt kylliksi paljon. Se on vaara, jolle ihminen voi joutua alttiiksi, kun hän kulkee uuden liiton tietä, Kristuksen tietä, Kristuksen käskyjen valossa. Silloin hän voi joutua sen vaaran alaiseksi, että hän hieman ahdasmielisesti pitää kiinni vain moraalista ja uskoo, ettei ole ollenkaan mitään, jota hän ei tietäisi. Ei kukaan voi tietää mitään semmoista, jota hän ei tiedä. Tämä on niin selvästi Kristuksen tien vaara. Mehän tiedämme, että eksoteerinen kristinuskko eksoteerisena kristinoppina on kerrassaan siihen langennut. Hehän vastustivat, nuo eksoteeriset kristityt, kaikkea tietoa ja kaikkea tutkimista. He vainosivat niitä, jotka yrittivät jotain tietää, mutta tämä johtui siitä, että uudessa liitossa Kristus avaa moraalisen voiman oven. Hän tarjoaa kätensä ihmisille. Hän paljastaa esoteerisen moraalin. Jos tahdot,

niin voit tulla taivasten valtakuntaan. Jos ihminen pysyy niin nöyränä kuin hänen tulee pysyä, niin silloin ei ole mitään hätää. Silloin hän ei ainoastaan ota suuren, pitkän askeleen eteenpäin, kun hän tarttuu Kristuksen käteen, vaan hän moraalisesti puhdistuu ja hänen filosofinen näkökantansa puhdistuu. Mutta hän ei sano mitään tieteellisistä asioista. Hän ei lausu mitään arvosteluja niistä umpimähkään. Hän ottaa ensin suuren moraalisena askeleen, sitten hän avaa silmänsä näkemään kaikkia tieteellisiä asioita maailmassa. Mutta jos hän ei ole niin nöyrä, että hän odottaisi, kunnes hänen silmänsä menevät auki näkemään, niin hän tietysti saattaa lausua arveluja hieman umpimähkään. Hänen kritiikkinsä sattuu paikalleen kaikissa filosofisissa järjen asioissa, mutta niin pian kuin se koskee tieteellisiä asioita, nimittäin faktoja luonnossa ja elämässä, niin se voi iskeä harhaan. Koska yleensä näemme, että eksoteerinen kristinusko on jotakin omaksunut Kristuksen hengestä, vaikka tietysti irvikuvana, niin huomaamme, että meidän kristikuntamme yleensä on ollut tässä erehdyksessä. Se on vastustanut faktoja ja vaikka on tieteellinenkin tutkija, joku kristitty on tieteellinen tutkija, niin häntä vaivaa ahdasmielisyys ja hän kieltää kaiken sen olemassaolon, jota hän ei ole sattunut tutkimaan. Se on läpikäyväni piirteitä tieteellisessä maailmassa. Tämä on suuri heikkous kristityssä maailmassa. Nyt Tolstoi tässä yhdessä kohdassa antoi oman ylpeytensä, oman älynsä viedä itsensä harhaan, kun hän saattoi kirjoittaa spiritismistä ja niistä ihmisistä, jotka harjoittivat spiritistisiä tutkimuksia. Hän silloin iski harhaan. Hän ei nöyrästi tutkinut niitä asioita, niinkuin Kristuksen seuraajan tulisi. Tietysti niin suurelle ja täydelliselle ihmiselle, kuin Tolstoi, tämä oli niin pikkuinen heikkous, ettei se hänen kehitykselleen merkinnyt juuri mitään. Kyllä hän ensi elämässä osaa sen korjata. Mutta se merkitsee meille hyvin paljon. Meidän täytyy oppia tätä nöyryyttä, joka on välttämätöntä totuuden etsijälle. Meidän täytyy ymmärtää, että kaikkia tieteellisiä asioita, nimittäin niitä asioita, niitä ilmiöitä ja niitä faktoja, joita on

meidän ympärillämme, niitä pitää tutkia. Niinpä sattui minulle nuoruudessani, että kun totuuden vaatimukseni oli niin suuri, että tahdoin näitä asioita tutkia ja minä tietysti olin tilaisuudessa tutkimaan jonkun verran spiritististä liikettä, niitä ilmiöitä, joita sanotaan spiritistisiksi ja jotka johtuvat osaksi ihmisen sisässä olevista voimista ja osaksi henkimaailman voimista ja joskus myöskin kuolleista, niin minä heti ymmärsin, että oli paljon enemmän taivaan ja maan välillä, kuin mitä meidän filosofimme otaksuivat. Tämä ei nyt kuitenkaan olisi vielä minua lopullisesti tyydyttänyt, ellei minulle myöskin olisi sattunut se ihmeellinen armo, miksikä sitä nyt nimittäisin, ihmeellinen karma, että minä sain nähdä ja kokea, mitenkä on ihmisten laita kuoleman jälkeen. Mitä on kuolema ja mitä on sitten kuoleman jälkeinen elämä, onko jälleensyntymistä olemassa j.n.e. Tätä kaikkea minä sain itse omakohtaisesti nähdä ja tutkia ja silloin en enää saattanut epäillä. Kun itse näin, mitenkä ihmiset erkanivat ruumiistaan, mitenkä ne viettivät aikaansa tuonelassa ja sitten taivaissa, minkälaisissa erilaisissa tiloissa he saattoivat olla, kuinka toiset saattoivat olla hyvinkin vaikeissa helveteissä ja kiirastulissa ja kuinka kaikki lopullisesti olivat erittäin ihanissa taivaissa ja sitten syntyivät takaisin maanpäälle, kun tämän sain nähdä, siis kokemuksesta, silloin luonnollisesti ongelma minulle selvisi. Silloin kysymys tuli ratkaistuksi. Silloin ei minun tarvinnut olla tuskissani ihmisten kohtaloista. Silloin myöskin ymmärsin, että joskaan kaikki ihmiset eivät ole valmiit ottamaan vastaan kaikista korkeinta totuutta, kaikista korkeinta filosofista ja moraalista totuutta, niin heitä kaikkia saattaa lähestyä kutakin omalla tavallaan. Maailma oli niin täynnä ihmeitä ja niin täynnä mahdollisuuksia, että jokaisella ihmisellä on omat tikapuunsa, joilla hän voi astua ylöspäin. Jokaisella ihmisellä on oma tiensä, jolla hän kulkee eteenpäin. Suurilla joukoilla oli hyvinkin samanlainen tie edessään ja heille saattoi puhua ja kertoa totuutta semmoisella tavalla, että heidän järkensä saattoi siitä saada jotain. Muutamat ihmiset taas olivat sillä kohdalla sielussaan ja

kehityksessään, että he saattoivat ymmärtää filosofisia ja moraalisia totuuksia, mutta minä olin juuri huomaavinani, että nuo korkeimmat moraaliset totuudet, ne olivat todella kalliita helmiä, joita ei voinut viskata kenen tahansa jalkoihin tallattaviksi, mutta oli myöskin semmoisia totuuksia, joita saattoi puhua kelle tahansa, niin että ne sitten jäivät heidän mieleensä itämään, vaikkeivät niitä heti ymmärtäneet. Merkillistä kyllä nämä moraaliset totuudet, jotka olivat itsessään semmoisia, että ne tiedetään heti moraaliseksi totuudeksi, olivat niitä totuuksia, joita ihmiset eivät ilman muuta ota vastaan. Mutta taas ne totuudet, jotka olivat paljon suuremman tutkimuksen takana, jos niistä tahdomme omakohtaisesti tietää, olisivat semmoisia, jotka saattoivat herättää ihmisiä ajattelemaan. Heidän järkensä kiintyi semmoisiin totuuksiin, joita he eivät voineet heti välittömästi tietää. Mitkä totuudet nämä olivat? Ne olivat nuo suuret totuudet jälleensyntymisestä ja karmasta, totuus henkimaailmasta, suuri totuus ihmisten kuoleman jälkeisestä elämästä. Nämä olivat semmoisia totuuksia, että ne saattoivat iskeä jokaisen mieleen, vaikka niitä ei voinut heille todistaa. Sitä minä kovasti ihmettelin. Moraaliset totuudethan saattoi heti todistaa, nehan todistivat itse itsensä. Moraalisen totuuden voimme nähdä. Me tiedämme sen ja me näemme sen. Mutta semmoinen tieteellinen totuus kuin esim. jälleensyntyminen, jota ei voi heti ilman muuta nähdä, se on tieteellinen tosiasia ja semmoinen totuus, että ihminen on olemassa kuoleman jälkeen, joka on tieteellinen tosiseikka, semmoiset totuudet saattavat ihmisiin vaikuttaa. Ihmeellistä, minä ajattelin, mutta samalla tunsin suurta riemua. Nythän minulle on selvinnyt miksikä Madame Blavatsky, suurten, viisaitten Mestarien lähettiläänä sanoi: Maailmalle on julistettava ennen kaikkea karman ja jälleensyntymisen totuutta. Kun ihmiset ottavat vastaan ensin nuo karman ja jälleensyntymisen totuudet, silloin heidän sielunsa vähitellen puhdistuu ja muovailtuu sillä tavalla, että he voivat ottaa vastaan korkeampia totuuksia, moraalisia totuuksia. Karman ja jälleensyntymisen totuudet olivat

kirkolta unohtuneet. Kristikunta lykkäsi ne itse luotaan, kun se vuonna 553 Kontantinopolin kirkolliskokouksessa päätti, että kirottu olkoon se, joka uskoo, että ihminen on ollut olemassa ennen syntymistään, kirottu olkoon se, joka uskoo, että ihminen on ollut maan päässä ennen. Silloin myöskin papit päättivät kirkolliskokouksessa, että pitää olla personallinen Jumala, personallinen Vapahtaja, joka vapahtaa Jumalan vihasta. Tämä järjetön teologinen järjestelmä vaati, että jälleensyntyminen oli poistettava, sillä eihän mitään Vapahtajaa tarvitse, jos elämä itsessään on järjestetty kouluksi. Ei silloin mitään Vapahtajia tarvita. Mutta koska nyt kirkko oli huomannut, että oli edullista olla Vapahtaja, niin oli myöskin välttämätöntä pyyhkäistä pois nuo ajatukset jälleensyntymisestä ja karmasta, jotka tekivät tyhjäksi tällöisen sovitussopin.

Siinä oli se. – Mutta itämailla Buddhan opissa on näitä aina selitetty, samoin myöskin ne ovat säilyneet hindulaisten eri uskonnoissa. Puhtaina ne eivät tietysti ole säilyneet kansan keskuudessa. Joku buddhalainen, joku hindulainen eksoteerinen uskovainen uskoo, että ihminen kuoltuaan syntyy eläimessä. Sitä ei Buddha koskaan opettanut ja sitä ei koskaan mikään viisas ole opettanut. Ihminen on ollut jo eläin. Kun hän nyt on saavuttanut inhimillisen asteen, niin hän jatkaa kehitystään ihmisenä.